Møte nr. 1/24

SAUDA KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: **torsdag 15. februar 2024**
Tid: **kl. 14.00**
Sted: **Sauda rådhus**

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf. 959 86 977 eller på e-post: **post@kontrollutvalgene.no**

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, blir bare sendt til medlemmer/varamedlemmer.

Sakskartet legges ut på kommunens nettside og på *www.kontrollutvalgene.no*

I etterkant av møtet inviterer Rogaland Revisjon til dialogmøte for å få innspill i arbeidet med ny risiko- og vesentlighetsanalyse.

SAKSLISTE:

01/24 Godkjenning av protokoll fra møtet 16.11.23

02/24 Rogaland Revisjon IKS om revisor sin rolle og ansvarsområde

03/24 Plan for orienteringer fra administrasjonen

04/24 Årsmelding for kontrollutvalget 2023

05/24 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Sauda/Aksdal, 08.02.24

Alan G. Thompson
Kontrollutvalgsleder

Sjur Hatlen
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Kommunedirektør (til orientering)
Varamedlem (til orientering)

SAUDA KOMMUNE

Saksframlegg

SAKSGANG		
Utvalg	**Møtedato**	**Saksnummer**
Kontrollutvalget	15.02.24	**01/24**
Saksansvarlig		**Arkivkode**
Sjur Hatlen		033

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 16.11.23

Sekretariatets forslag til vedtak:

Protokollen fra møte i Sauda kontrollutvalg den 16.11.23 godkjennes.

Saksvedlegg: protokoll fra møte 16.11.23

Saksorientering:
Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 16.11.23 til godkjenning.

Protokollen er gjennomlest og foreløpig godkjent av leder i etterkant av møtet og er oversendt administrasjonen og kommunestyret til orientering. Det er ikke framkommet merknader til vedlagt protokoll.

Protokollen fra forrige møte godkjennes formelt godkjent i dette møtet, og utvalgsleder eller evt. Møteleder vil så signere protokollen

Aksdal, 08.02.24

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Møte nr 4/23

SAUDA KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Torsdag **16. november 2023** ble det avholdt møte i Sauda kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Alan G. Thompson.

MØTESTED:	Folkets hus, møterom
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 14.00 – kl. 16.15
MØTENDE MEDLEMMER:	Alan G. Thompson (SV), Jon Lambrigt Grindheim (Sp) Jorunn Ø. Maldal (Krf), Knut Atle Seim (H) og Siv Hege Lund (Ap)
FORFALL:	Ingen
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Daglig leder Odd Gunnar Høie og rådgiver Sjur Hatlen, Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ ROGALAND REVISJON IKS:	Oppdragsansvarlig revisor Tore Kristensen
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Kommunedirektør Vegard Thise
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKSLISTE:	Ingen

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 17/23 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 07.09.23

Sekretariatets innstilling:
Protokollen fra møtet i Sauda kontrollutvalg 07.09.23 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Protokollen ble godkjent slik den var lagt fram.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23:

Protokollen fra møtet i Sauda kontrollutvalg 07.09.23 godkjennes.

SAK 18/23 KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG OPPGAVER

Sekretariatets forslag til vedtak:
Sauda kontrollutvalg tar gjennomgangen av utvalgets ansvar og oppgaver til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Daglig leder i sekretariatet orienterte om utvalgets ulike oppgaver, mandat og ansvarsområder.

Medlemmene fikk svar på spørsmål. Utvalget hadde ingen merknader.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23:

Sauda kontrollutvalg tar gjennomgangen av utvalgets ansvar og oppgaver til orientering.

SAK 19/23 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «INNKJØP- KONTRAKTSINNGÅELSER OG OPPFØLGING»

Sekretariatets forslag til vedtak og innstilling:
Sauda kommunestyret tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten «Innkjøp- kontraktsinngåelser og oppfølging» til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Leder innledet og forklarte om bakgrunnen for saken.
Kommunedirektøren viste den skriftlige tilbakemeldingen. Han gikk gjennom hvordan anbefalingene i rapporten var blitt fulgt opp. Alle prosjektene skal styres i prosjektportalen, nye prosjekt av en viss størrelse skal gjennom et for-prosjekt.

Når det gjelder innkjøpsfunksjonen er det et ønske å sertifisere to personer som skal ha dette som sitt ansvarsområde.

Medlemmene kommenterte tilbakemeldingen. Leder foreslo en ny oppfølging om ca. 6 måneder, for å følge opp planlagte tiltak. Medlemmene støttet forslaget fra leder.

Leder takket for orienteringen fra kommunedirektøren.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23 og innstilling til kommunestyret:

Sauda kommunestyret tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten «Innkjøp- kontraktsinngåelser og oppfølging» til orientering.

Sauda kommunestyret ønsker en ny oppdatering om ca. 6 måneder med hensyn til hvordan skisserte forslag til nye og endrete rutiner, regelverk, prosesser og prosedyrer blir fulgt opp i praksis.

SAK 20/23 REVISORS EGENERKLÆRING FOR 2023

Sekretariatets forslag til vedtak:
Sauda kontrollutvalg tar de framlagte uavhengighetserklæringene av 22.06.23 fra Rogaland Revisjon IKS til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Revisor viste til erklæringene. Medlemmene hadde ingen merknader.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23:

Sauda kontrollutvalg tar de framlagte uavhengighetserklæringene av 22.06.23 fra Rogaland Revisjon IKS til orientering.

SAK 21/23 ORIENTERING OM REVISJONSSTRATEGI OG FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR 2023

Sekretariatets forslag til vedtak:
Sauda kontrollutvalg tar revisors gjennomgang om revisjonsstrategi og plan for forenklet etterlevelseskontroll for revisjonsrådet 2023 til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Revisor gikk grundig gjennom revisjonsstrategien. Han forklarte blant annet om vesentlighetsgrenser, risikovurderinger, planlagte angrepsvinkler og om forenklet etterlevelseskontroll. Han viste også noen nøkkeltall for Sauda kommune.

Medlemmene fikk svar på spørsmål.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23:

Sauda kontrollutvalg tar revisors gjennomgang om revisjonsstrategi og plan for forenklet etterlevelseskontroll for revisjonsrådet 2023 til orientering.

SAK 22/23 BESTILLING AV RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERINGER OG PLANER FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL 2023-2027 FOR SAUDA KOMMUNE

Sekretariatets forslag til vedtak:
Sauda kontrollutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsvurdering og Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 – 2027 for Sauda kommune ifølge vedlagt prosjektmandat.

Rammen blir satt til 115 timer.

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Sekretær og revisor forklarte om bakgrunnen for saken og prosjektmandatet.

Utvalget hadde ingen merknader og sluttet seg til innstillingen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23:

Sauda kontrollutvalg bestiller risiko- og vesentlighetsvurdering og Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 – 2027 for Sauda kommune ifølge vedlagt prosjektmandat.

Rammen blir satt til 115 timer.

SAK 23/23 FORSLAG TIL MØTEPLAN FOR 2024

Sekretariatets forslag til vedtak:
Sauda kontrollutvalg vedtar følgende møteplan for 2024:
torsdag 15/02, tirsdag 07/05, torsdag 26/09 og torsdag 21/11 – kl. 14.00.
Sekretær kan i samråd med utvalgsleder endre møtedato ved behov.

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Leder orienterte om forslaget. Utvalget hadde ingen merknader.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23:

Sauda kontrollutvalg vedtar følgende møteplan for 2024:

torsdag 15/02, tirsdag 07/05, torsdag 26/09 og torsdag 21/11 – kl. 14.00.

Sekretær kan i samråd med utvalgsleder endre møtedato ved behov.

SAK 24/23 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 16.11.23

18. Statusrapport pr. november 2023
19. Kst. vedtak 04.10.23, sak 72/23 – Valg av kontrollutvalg 2023-2027
20. Økonomirapport pr. november 2023
21. Innkalling til representantskapsmøte 08.12.23 – Haugaland Vekst IKS
22. Invitasjon til dagskonferanse i Sandnes 18.01.24 – program blir ettersendt når det er klart
23. Invitasjon til NKRF's kontrollutvalgskonferanse 31.01 – 01.02.24 – se www.nkrf.no
24. «Kontrollutvalget er verken klageinstans eller domstol» – Kommunal rapport 24.07.23
25. «Kommunestyret må kjenne sitt kontrollansvar» – Kommunal rapport 19.09.23

Behandling i kontrollutvalget 16.11.23:
Utvalgssekretær gjennomgikk referatsakene. Medlemmene fikk svar på spørsmål om påmelding og deltakelse på konferanser.

Utvalget støttet leders ønske om å tegne et abonnement på Kommunal Rapport, som dekkes av utvalgets budsjett.

Medlemmene hadde ellers ingen særskilte merknader til referatsakene.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 16.11.23:

Referatsakene 18 – 25 blir tatt til orientering.

Sauda kontrollutvalg vedtar at utvalget dekker kostnadene for et abonnement på Kommunal Rapport for utvalgsleder.

EVENTUELT
Ingen saker ble meldt eller tatt opp.

Møte nr 4/23

Neste møte: torsdag 15.02.24 – kl. 14.00

Foreløpige saker: årsmelding for 2023, arbeid med risiko- og vesentlighetsanalysen og plan for orienteringer.

Sauda/Aksdal, 16.11.23

Alan G. Thompson
Kontrollutvalgsleder

Sjur Hatlen
Utvalgssekretær

SAUDA KOMMUNE Saksframlegg

SAKSGANG		
Utvalg	**Møtedato**	**Saksnummer**
Kontrollutvalget	15.02.24	**02/24**
Saksansvarlig		**Arkivkode**
Sjur Hatlen		212

ROGALAND REVISJON IKS OM REVISOR SI ROLLE OG ANSVARSOMRÅDE

Sekretariatet sitt framlegg til vedtak:

Sauda kontrollutvalg tar informasjonen fra Rogaland Revisjon IKS om revisor sin rolle og ansvarsområde i engasjementsbrevet av 13.11.23 til orientering.

Vedlegg: engasjementsbrev fra Rogaland Revisjon, datert 13.11.23

Bakgrunn for saka
Kontrollutvalget skal holde seg informert om revisjonsarbeidet og se til at regnskapet blir revidert på en trygg måte. Kontrollutvalget må derfor ha kunnskap om revisor sine oppgaver og ansvar.

Saksorientering
Revisor har i sitt engasjementsbrev omtalt sin forståelse av revisjonsoppdraget og innholdet i revisjonsarbeidet med utgangspunkt i revisjonsvedtektene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner. Brevet omtaler revisor sine oppgaver og plikter og hva revisor venter at ledelsen og administrasjonen gjør i sammenheng med at de legger frem regnskapet. Et av hovedpunktene i brevet omtaler rapportering fra revisor og dialog med Kontrollutvalget og administrasjonen. Den/de som utfører revisjon eller annen kontroll for kommunen skal jevnlig vurdere sin sjølvstendige status. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin selvstendige status til Kontrollutvalget. Egenerklæring fra oppdragsansvarlig revisor ble behandlet i møtet 16.11.23.

Sekretariatet sine vurderinger
Engasjementsbrevet fra revisor gir Kontrollutvalget kunnskap om revisor sin rolle og ansvarsområde. Det blir gitt informasjon om lov, forskrifter og faglige standarder som ligg til grunn for revisor sitt arbeid. Informasjonen er grunnleggende for kontrollutvalget sine oppgaver, mellom anna med å sjå til at regnskapet blir revidert på trygt vis.

Aksdal, 08.02.24

Sjur Hatlen
Rådgjevar/utvalssekretær

Rogaland Revisjon

Til kontrollutvalget i Sauda kommune

ENGASJEMENTSBREV - SAUDA KOMMUNE

1. Innledning

Rogaland Revisjon IKS ble gjennom selskapsavtale sist justert 17.03.2023, valgt til revisor for Sauda kommune. Revisjonen består av regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov og andre uttalelser og kontrollhandlinger, og omfatter revisjonen av kommuneregnskapet, årsregnskapene for kommunale foretak og konsolidert årsregnskap.

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil vi i dette brevet beskrive vår forståelse av revisjonsoppdraget, slik at utvalget får en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes av oss.

Utkast til budsjett fremmes til kontrollutvalget, som iht. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 legger frem eget budsjett for kommunestyret for godkjenning. Rogaland Revisjon IKS legger frem tertialrapport over tidsforbruk sammenholdt mot rammen. Tilleggstjenester avtales spesielt.

2. Revisjonen - formål og innhold

Revisor skal utføre regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov, jf. kommuneloven § 24-2. Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil gjennomføre og rapportere resultatene av vår revisjon i henhold til god kommunal revisjonsskikk, som er en rettslig standard. Innholdet i dette begrepet er normert av kommunelovens bestemmelser om revisjon, tilhørende forskrifter og etablerte og anerkjente standarder på området. Som medlem av NKRF – kontroll og revisjon i kommunene er vi underlagt jevnlige eksterne kvalitetskontroller.

Revisor har plikt til løpende å foreta en vurdering av egen uavhengighet. Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget i samsvar med forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19.

Ledelsens ansvar

I henhold til kommuneloven er kommunedirektøren ansvarlig for at kommunens interne kontroll og forskrifter følges, herunder at økonomiforvaltningen er ordnet på en betryggende måte. Det er også kommunedirektørens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. og god kommunal regnskapsskikk.

Kommunens ledelse har også ansvaret for at vi som revisor har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon vi finner nødvendig for å kunne utføre vårt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, protokoller mv. Dette inkluderer også tilgang til systembeskrivelser og nødvendig veiledning.

Kommunestyret og kontrollutvalgets ansvar

Kommunestyret er kommunens øverste organ, og har det øverste ansvaret for å kontrollere den kommunale forvaltning. Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå løpende kontroll med den kommunale forvaltning på sine vegne. Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskap blir forsvarlig revidert. Videre skal kontrollutvalget påse at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eierinteresser i selskaper (eierskapskontroll).

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak, kommuneloven § 23-3.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. kommuneloven § 23-4.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide planer som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller. Planene skal baseres på en risikovurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper og av kommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller basert på plan vedtatt av kommunestyret.

Innenfor forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er det NKRF som er det standardsettende organ. Grunnlaget og bakgrunnen for den enkelte forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll vil være beskrevet ved planlegging og rapportering av hvert oppdrag, slik at denne oppgaven

ikke blir beskrevet ytterligere i dette brevet. Se for øvrig nærmere om rapportering under eget avsnitt.

Oppdragsansvarlig revisor utpekes av revisjonsenheten til hvert oppdrag i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Regnskapsrevisjon

Årsregnskapet og de aktuelle delene av årsberetningen

I regnskapsrevisjonen er vår hovedoppgave å kontrollere om årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon og å avgi en uavhengig uttalelse (revisjonsberetning) om at revisor har betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon og at det er avgitt i samsvar med lov og forskrifter. I tillegg kontrollerer vi om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

Vi kontrollerer om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever, og om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Vi ser også etter om årsberetningen gir dekkende opplysninger om vesentlige beløpsmessige avvik fra årsbudsjettet og om vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene er dekkende beskrevet i årsberetningen.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars.

Videre er det vår oppgave å se etter at kommunen har ordnet den økonomiske internkontrollen på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjonens utførelse og forholdet til intern kontroll

God kommunal revisjonsskikk innebærer blant annet at vi kontrollerer utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foretar analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som vi etter forholdene finner hensiktsmessige.

På grunn av en revisjons iboende begrensninger, sammen med den interne kontrollens iboende begrensninger, er det alltid risiko for at ikke all vesentlig feilinformasjon i regnskapet avdekkes, selv om revisjonen er planlagt og utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Ved vår risikovurdering vurderer vi de interne kontrollene som er relevant for kommunens eller enhetens utarbeidelse av årsregnskapet med det formål å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for effektiviteten av enhetens interne kontroll. Slike revisjoner eller gjennomganger vil eventuelt kunne avtales.

Generelt vil en effektiv intern kontroll redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risikoen. Omfanget av vårt revisjonsarbeid vil påvirkes av kvaliteten på, og effektiviteten av kommunens interne kontroll, samt regnskaps- og rapporteringsrutiner. Vi vil rapportere skriftlig om eventuelle vesentlige mangler i den interne kontrollen som vi har identifisert under revisjonen, se nærmere om dette under avsnittet rapportering.

Registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger

Når vi konkluderer om registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i revisjonsberetningen, vil revisjonen være utført i samsvar med den internasjonale standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon». De valgte kontrollhandlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for vesentlige mangler.

Ved vurderingen av ledelsens plikter med hensyn til registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger, innhenter revisor informasjon om kommunens interne rutiner for å vurdere samsvaret med lov, forskrift og god bokføringsskikk, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen

I samsvar med kommuneloven § 24-9 er det vår oppgave å se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak. Kontrollen skal i utgangspunktet gjennomføres med begrensede ressurser og baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering som legges fram for kontrollutvalget. Resultatet av kontrollen rapporteres i en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget som avgis senest 30. juni.

Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og avgis etter RSK 301 «Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen». Standarden krever at vi etterlever etiske krav, planlegger og gjennomfører vårt arbeid for å oppnå moderat sikkerhet i uttalelsen om etterlevelse på det området som velges for kontroll.

Misligheter

Revisor bidrar gjennom revisjonen til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Hvis revisor avdekker eller på annen måte blir kjent med misligheter, skal revisor straks melde fra om det til kontrollutvalget i nummerert brev, dette fremkommer i kommuneloven § 24-7.

Når saksforholdet er nærmere klarlagt, skal revisor sende nytt brev til kontrollutvalget. Revisor skal sende kopi av brevet til kommunedirektøren.

Andre bekreftelser enn revisjonsberetningen som inngår i oppdraget

Vi vil avgi følgende revisorbekreftelser mv. i samsvar med lov og god kommunal revisjonsskikk:

- Underskrift på kontrolloppstilling over bokførte og innberettede beløp (skatteforvaltningsforskriften § 7-2-11)
- Kompensasjonsmelding for merverdiavgift
- Bekreftelser på prosjektregnskap o.l. i henhold til ISA 805
- Uttalelse om kommunens dokumentasjon for låneopptak, jf. kommuneloven § 14-14
- Bekreftelse av kommunens rapportering av antall personer med psykisk utviklingshemming
- Refusjonskrav for utgifter til særlig ressurskrevende tjenesterhelse- og omsorgstjenester
- Andre revisjonsbekreftelser etter forespørsel fra kommunen

Oppdragsansvarlig revisor

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er undertegnende.

Eventuelt skifte av oppdragsansvarlig regnskapsrevisor vil bli varslet skriftlig til kontrollutvalget.

3. Innsynsrett og taushetsplikt

Revisor kan kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument hos kommunen og foreta de undersøkelser som revisor finner nødvendige for å gjennomføre oppgavene.

Både oppdragsansvarlig revisor og revisjonsmedarbeiderne har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13e. Dette følger av kommunelovens § 24-2 femte ledd. Det er gjort unntak fra taushetsplikten for rapportering av mulige straffbare handlinger, herunder ivaretakelse av rapporteringsplikt etter hvitvaskingsloven. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget er avsluttet.

Taushetsplikten er dog ikke til hinder for at kontrollutvalget får den informasjon om resultater av revisjonen som er nødvendige.

Våre leverandører av IKT-tjenester og -programvare får tilgang til fortrolig informasjon når det er nødvendig i forbindelse med drift av og endringer i våre informasjonssystemer. Vi har ansvar for å ha et forsvarlig system for informasjonssikring. Dette omfatter også våre leverandører av IKT-tjenester.

Årsregnskapet, herunder konsolidert årsregnskap, skal iht. kommuneloven § 14-6 være avlagt av kommunedirektøren innen 22. februar i året etter regnskapsåret. Årsberetningen skal avgis senest 31. mars.

4. Rapportering og dialog

Engasjementsbrev for revisjonsoppdraget utarbeides for hver valgperiode eller oftere dersom det er forhold som tilsier det.

Revisjonen utarbeider oppstartsbrev årlig i forbindelse med oppstart av regnskapsrevisjonen og ved oppstart av det enkelte forvaltningsrevisjonsprosjektet og eierskapskontrollen. Oppstartbrevene sendes administrasjonen.

Revisjonen rapporterer forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller til kontrollutvalget i egne rapporter.

Regnskapsrevisjonen rapporteres slik til kontrollutvalget:

1. Presentasjon av revisjonsstrategi ved inngangen til nytt revisjonsår
2. Oppsummering av årets revisjon og revisjonsresultater ved avslutning av revisjonen
3. Revisjonsberetning
4. Nummererte brev (se nedenfor)
5. Skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll

Vi legger vekt på å ha en god dialog med kontrollutvalget.

Nummererte brev

Vi kan gjennom regnskapsrevisjonen finne forhold som ikke blir påpekt i revisjonsberetningen, men som vi finner det nødvendig å påpeke i nummerert brev. Slike nummererte brev vil bli sendt til kontrollutvalget med kopi til kommunedirektøren. Kontrollutvalget har et ansvar for å påse at forhold som er påpekt av revisor blir fulgt opp.

I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor påpeke følgende forhold i nummererte brev:

a. vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
b. vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
c. vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
d. manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
e. enhver mislighet
f. hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
g. hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget.

Revisor skal årlig gi en skriftlig oppsummering til kontrollutvalget om forhold som er tatt opp i nummererte brev, men som ikke er rettet opp eller som ikke er tilstrekkelig fulgt opp.

Brev med påpekning av mindre vesentlige feil eller mangler vil bli sendt direkte til administrasjonen.

Uttalelser fra kommunens ledelse

I forbindelse med årsavslutningen vil vi i henhold til god kommunal revisjonsskikk innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet. På samme måte er vi pålagt å innhente skriftlige uttalelser fra ledelsen om kjennskap til eller mistanke om misligheter mv. Disse uttalelsene vil innhentes fra administrasjonen.

I forbindelse med avslutningen av forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen innhenter revisor en skriftlig uttalelse fra ledelsen for den aktuelle kontrollen.

5. Personvern

For å gjennomføre revisjonen og andre oppdrag under dette engasjementsbrevet, vil vi behandle personopplysninger slik det er beskrevet i vår personvernerklæring. Personvernerklæringen er tilgjengelig på vår nettside [Hjemmeside - revisjonsselskap]. Vi er behandlingsansvarlig etter personvernreglene for de personopplysningene vi behandler i forbindelse med oppdraget og vi inngår derfor ikke en databehandleravtale.

6. Andre tjenester

Vår organisasjon har medarbeidere med betydelig kompetanse og praksis innenfor mange fagområder. Dette gjør oss i stand til å yte kompetent veiledning til dere, og som medlem av NKRF kan vi også trekke på kompetansen i et stort fagmiljø. Vi bistår gjerne med veiledning innenfor intern kontroll, merverdiavgift, regnskapsføring, budsjetter, lov og forskrifter osv., så langt det lar seg gjøre innenfor vår oppgave som revisor.

Vi håper innholdet i dette brevet samsvarer med kontrollutvalgets forståelse av revisors rolle og ansvarsområder, og vi ser frem til et godt og konstruktivt samarbeid. Hvis noe er uklart eller utvalget har spørsmål, er det bare å ta kontakt.

Stavanger, 13.11.2023
Rogaland Revisjon IKS

Tore Kristensen
Statsautorisert revisor

SAUDA KOMMUNE **Saksframlegg**

SAKSGANG		
Utvalg	**Møtedato**	**Saksnummer**
Kontrollutvalget	15.02.24	**03/24**
Saksansvarlig		**Arkivkode**
Sjur Hatlen		033

PLAN FOR ORIENTERINGER FRA ADMINISTRASJONEN

Sekretariatets forslag til vedtak:

Sauda kontrollutvalg vedtar følgende plan for orientering om etatene og sentraladministrasjonen i kommunen i 2024:

07.05.24 helse og omsorg v/kommunalsjef
26.09.24 næring og samfunn v/kommunalsjef
21.11.24 oppvekst og kultur v/kommunalsjef

1. møte 2025 administrasjonen v/kommunedirektør
2. møte 2025 ……..
3. møte 2025 ……..

Tidsrammen settes til 30 minutter inkludert spørsmål.

Sekretariatet gis fullmakt til å invitere i en annen rekkefølge enn slik listen over kommunale ledere er satt opp dersom den som inviteres ikke har anledning til å stille i det aktuelle møtet.

Saksorientering:
Kontrollutvalget var i forrige periode fornøyd med å få orienteringer om driften av kommunen og hva som skjer innen resultatområdene. Sekretariatet vil gjøre forslag om et slikt opplegg i 2024 og for neste år.

Kontrollutvalget vil på denne måten bli bedre kjent med kommunen sin drift og utfordringer.

Ut fra planen blir enhetslederne invitert til kontrollutvalgsmøtene, for på generell basis å gjøre greie for sitt arbeids- og ansvarsområde.

SAUDA KOMMUNE **Saksframlegg**

Sauda kommune sitt organisasjonskart (hentet fra hjemmesiden):

Dersom utvalget ønsker det kan planen senere bli oppdatert og en kan invitere andre ledere som eksempelvis skole

Sekretariatet har laget et forslag til plan for de ulike orienteringene. Utvalget kan endre på planen slik de måtte ønske. Det kan uansett bli endringer dersom foreslått tidspunkt ikke skulle passe for den som er invitert.

Dersom noen av medlemmene har innspill eller spesielle ønsker om emne og spørsmål, kan de sendes sekretariatet i forkant av møtet.

Aksdal, 08.02.24

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

SAUDA KOMMUNE Saksframlegg

SAKSGANG		
Utvalg	**Møtedato**	**Saksnummer**
Kontrollutvalget	15.02.24	**04/24**
Saksansvarlig		**Arkivkode**
Sjur Hatlen		033

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALGET 2023

Sekretariatets forslag til vedtak:

Sauda kontrollutvalg godkjenner årsmeldingen for 2023 (med eventuelle endringer som kommer frem i møtet).

Innstilling til kommunestyret:

Sauda kommunestyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2023 til orientering.

Vedlegg: forslag til årsmelding for kontrollutvalget 2023

Saksorientering:
I følge kommunelovens § 23-5 skal, *"kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget"*.

Vedlagt følger utkast til årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet i 2023. Den er satt opp etter omtrent samme mal som tidligere årsmeldinger.

Årsmeldingen oppsummerer aktiviteten i utvalget i 2023 og gir et sammendrag av de hovedsaker som er behandlet av utvalget igjennom året samt en fullstendig oversikt over saker til behandling.

Årsmeldingen legges fram for kommunestyret til orientering etter at utvalget har godkjent den. Eventuelle endringer som måtte komme fra utvalget vil bli innarbeidet før den blir videresendt.

Aksdal, 08.02.24

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Kontrollutvalget i Sauda kommune

ÅRSMELDING 2023

INNLEDNING

Kontrollutvalget sin årsmelding er en tilbakemelding til kommunestyret om utvalget sin virksomhet og hvilke saker og oppgaver som er tatt opp, drøftet og behandlet i 2023.

I følge kommuneloven § 23-5 skal ***"kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret".***

1. OM KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget er et l*ovpålagt* organ som på vegne av kommunestyret skal sørge for tilsynet med forvaltningen av kommunen (regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskaper som kommunen eier (selskapskontroll). Utvalget skal se til at revisjonen fungerer på en trygg måte. Ordningen er hjemlet i kommuneloven og i egen forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget er ikke underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette. Kontrollutvalget har eget reglement, vedtatt av kommunestyret første gang i 2011 og det ble revidert i 2020, som følge av ny kommunelov.

Det er kommunestyret selv som velger medlemmene. Kontrollutvalget skal ha minst fem medlemmer, og etter § 23-1 skal minst et medlem velges blant kommunestyret sine representanter. Tilsette i kommunen er utelukket fra val til kontrollutvalget. Medlemmene kan heller ikke være medlem/varamedlem i andre utvalg, som har avgjerdsmakt, eller være i styret eller bedriftsforsamlinger, der kommunen har eierinteresser.

2. UTVALGETS MEDLEMMER

For valgperioden 2019–2023 har kommunestyret valgt følgende medlemmer:

Faste medlemmer		**Varamedlemmer**
Leder	**Odd Magne Lønseth** (Ap)	1. Lisa Stornes (SV)
Nestleder	**Øyvind Djuv** (H)	2. Egil Bakke (Ap)
Medlem	**Anne-Brit V. Opheim** (Ap)	3. Katrine Skorpe Nærheim (H)
Medlem	**Ola Magnar Birkeland** (Sp)	4. Jon L. Grindheim (Sp)
Medlem	**Lillian Nordengen** (Sp)	

For valgperioden 2023-2027 har kommunestyret valgt følgende medlemmer:

Faste medlemmer		**Varamedlemmer**
Leder	**Alan G. Thompson (SV)**	1. vara Odd Magne Lønseth (Ap)
Nestleder	**Jon L. Grindheim (Sp)**	2. vara Roger Birkeli (R)
Medlem	**Jorunn Ø. Maldal (Krf)**	3. vara Silje Eriksen (Sp)
Medlem	**Knut Atle Seim (H)**	4. vara Anne Brit V. Opheim (Ap)
Medlem	**Siv Hege Lund (Ap)**	5. vara Yvonne Herheim (H)

Siv Hege Lund er utvalgets kommunestyrerepresentant. Utvalgsleder er vara til kommunestyret.

Utvalgsleder har møte- og talerett i kommunestyret, når utvalgets saker blir behandlet. Han kan også overlate denne retten til andre medlemmer av utvalget.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget. Han har i 2023 vært tilstede i to møter.

Kommunedirektøren har ikke møterett, men kan innkalles. Kommunedirektøren eller andre fra administrasjonen har deltatt på alle møtene.

Møtene blir gjort kjent på kommunens nettsider og sekretariatets hjemmesider www.kontrollutvalgene.no. På disse stedene blir også sakspapirene og protokoller lagt ut.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALGET I 2023

Kontrollutvalget har i 2023 hatt 4 ordinære møter fordelt med to første halvår og to andre halvår. Utvalget har åpne møter, men de skal eller kan lukkes når dette er hjemlet i lov. Utvalget holder normalt sine møter på rådhuset, men under oppussingen av rådhuset har møtene blitt holdt på Folkets Hus.

Utvalgt har hatt 24 saker til behandling og har fått 25 saker til orientering. Av sakene ble 4 saker videresendt for behandling i kommunestyret.

Det var to fra Sauda som deltok på opplæringskvelden for nye medlemmer i Aksdal den 14.11.23.

4. KONTROLLUTVALGET SINE HOVUDOPPGÅVER

Kontrollutvalgets oppgave er å drive systemkontroll. Herunder ligger å se til at kommunen etterlever gjeldende lover og regler, når de mål kommunestyret har satt og forvalter ressursene på en effektiv måte.

For å nå dette målet har kontrollutvalget innsyn i forvaltningens dokumenter og kan be om samtaler med kommunedirektøren/administrativ ledelse for kontroll med administrasjonen. Kontroll med det politiske nivået gjennomføres ved tilgang til alle politiske møter. Kontrollutvalget har også møterett om dørene er lukket – så sant det er en sak som gjelder kontroll og tilsyn.

Oppgavene er knyttet til internt tilsyn og egenkontroll gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Utvalget skal også se til at revisjonen fungerer.

4.1 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal se til at kommunen sitt årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og se til at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instrukser.

Kontrollutvalget hadde i møtet 11.05.23, sak 10/23 kommunen sin årsregnskap for 2022 til handsaming.

Årsregnskapet viste et negativt netto driftsresultat med minus 1,74 mill. kr, som utgjør minus 0,28 % av driftsinntektene. Resultatet var under teknisk beregningsgrunnlag sitt anbefalte nivå på 1,75 %.

Kontrollutvalget hadde ingen merknader til sjølve regnskapet. Revisor hadde levert ren revisjonsmelding.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følge kommuneloven skal kontrollutvalget påse at det regelmessig blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomheten. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Kommunestyret skal vedta planen. Ny plan for perioden 2020 - 2024 ble vedtatt av kommunestyret i møte 21.10.20, sak 104/16.

Rapport om «Innkjøp – kontraktsinngåelser og oppfølging» ble behandlet av kommunestyret i mars 2023. Revisor hadde pekt på flere forbedringspunkt, som var sett opp i seks anbefalinger. Frist for tilbakemelding om oppfølging blei sett til seks måneder. Rapporten ble fulgt opp av utvalget i november og av kommunestyret desember 2023.

Kontrollutvalget valgte å utsette prosjektet med forvaltningsrevisjon av «Oppfølging av politiske vedtak» og det ble ikke valgt nytt prosjekt i 2023.

Utvalget har bestilt ny risiko- og vesentlighetsvurdering fra revisor. Denne analysen skal danne grunnlaget for nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for perioden 2023 – 2027. Utvalget vil arbeide med disse planene i løpet av 2024.

4.3 EIERKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget er også pålagt og påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunen sine interesser i selskap m.m. Kontrollutvalget skal også her utarbeide en plan for gjennomføring av eierskapskontroll.

Planen for 2020-2024 for eierskapskontroll blei vedtatt av kommunestyret i møte 21.10.20, sak 104/20.

Det blei ikke gjennomført eierskapskontroll i 2023.

4.4.1 REVISOR OG REVISJONEN SITT ARBEID

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Revisor har møte- og talerett i utvalget sine møte.

Rogaland Revisjon IKS ble kommunen sin revisor fra 01.07.21. Samarbeidsavtalen om eierskap i det interkommunale revisjonsselskapet Rogaland Revisjon IKS ble godkjent av kommunestyret i møtet 16.06.21.

Rogaland Revisjon IKS har, i tillegg til egenerklæring, presentert plan for revisjonsarbeidet, orientert om interimsrevisjonsarbeidet og lagt fram planer og risiko- og vesentlighetsvurderinger.

4.5 ETTERLEVINGSKONTROLL

Kontrollutvalget skal blant annet «*påse ….at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak….».* Revisor er derfor pålagt, i følge ny kommunelov, å avgi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget senest 30. juni**.**

Rogaland Revisjon IKS kom med sin uttalelse til regnskapsåret for 2023 samtidig med godkjenning av årsregnskapet. Revisor hadde gjennomført kontroll av etterlevelse av kommunens kontraktsoppfølging av utvalgte byggeprosjekt, hvor revisor kontrollerer om:

- *Prosjektansvarlig følger opp byggeprosjekt mot kontrakt herunder om:*
  - *a. det foreligger signert kontrakt*
  - *b. det foreligger nødvendig tilleggsdokumentasjon*
  - *c. det er samsvar mellom tilbud og kontrakt*
  - *d. det er samsvar mellom kontrakt og faktura*

Revisor hadde ingen merknader og utvalet tok den til orientering.

4.6 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga kan gjøres ved at Utvalget får orientering fra Kommunedirektøren om spørsmål og saker Utvalget tar opp.

Utvalget vedtok i februar 2020 en plan for orienteringer fra administrasjonen, som seinere har blitt oppdatert. I mai orienterte kommunedirektøren om kommunens håndtering av «det grønne skiftet», i september orienterte han om «oppvekst – trygg skolehverdag».

5. BUDSJETT/REKNESKAP – KONTROLLARBEIDET

Økonomiavdelinga og politisk sekretær har opplyst følgjene regnskapstall for 2023:

TENESTE	REGNSKAP 2022	BUDSJETT 2023	REKNESKAP 2023
Godtgjørelse og driftsutgifter	47 000	85 700	Ca. 48 000
Revisjonstjenester	776 715	835 200	510 045
Sekretariatstjenester	195 000	202 800	202 800
Sum utgifter	**1 018 715**	**1 121 000**	**760 845**

Kontrollutvalget handsama i møtet 07.09.23 forslaget til budsjett for 2024. Totalt var framlegg til budsjett på kr 1 221 000 eksl. mva. Budsjettet blei sendt kommunen for videre oppfølging og skal ifølge loven bli lagt fram for kommunestyret når budsjettet for kommunen blir handsama.

6. SEKRETARIAT

Kommunene er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knytte opp mot Kommunedirektør eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS kom i drift fra 2004.

Selskapet er eid av 10 kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to tilsette. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalget, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Vestland og Agder.

Fast utvalgssekretær har vært rådgiver Sjur Hatlen. Sekretariatet har egne hjemmesider, www.kontrollutvalgene.no, hvor blant annet alle sakskart, protokoller og rapporter blir lagd ut fortløpende.

For valgperioden 2019 - 2023 er Dagfinn Birkeland valgt medlem i representantskapet med Hallgeir Amdal som varamedlem. Birkeland meldte forfall som representant for Sauda kommune på representantskapsmøtet 24.04.23.

7. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2023 har vært noenlunde som planlagt. Forvaltningsrevisjonsrapporten om «Oppfølging av politiske vedtak» ble vedtatt utsatt.

Utvalget og kommunestyret har behandlet oppfølging av rapporten: «Innkjøp-, kontraktsinngåelser og oppfølging». Undersøkelsene avdekket svakheter og forbedringsområder som det vil bli tatt tak i.

Utvalget har bestilt risiko- og vesentlighetsanalyse og planer fra Rogaland Revisjon IKS.

Administrasjonen har elles gjort greie for kommunen sin økonomiske situasjon gjennom regnskap og budsjett, samt orientert om andre aktuelle saker.

Sauda, 15. februar 2024

Alan G. Thompson
Leder

Jon Lambrigt Grindheim

Jorunn Ø. Maldal

Knut Atle Seim

Siv Hege Lund

VEDLEGG

Saker til handsaming:

01/23 Godkjenning av protokoll 10.11.22
02/23 Kommunens håndtering av «Det grønne skiftet» - orientering v/konstituert kommunedirektør
03/23 Bestilling av nytt revisjonsprosjekt – «Oppfølging av politiske vedtak»
04/23 Årsmelding 2022
05/23 Referat- og orienteringssaker 16.02.23

06/23 Godkjenning av protokoll 16.02.23
07/23 Kommunens håndtering av «det grønne skiftet» - orientering v/kommunedirektøren
08/23 Uttale til årsregnskapet for 2022 – Sauda kommune
09/23 Forenklet etterlevelseskontroll for økonomiforvaltningen for 2022 – revisors attestasjon
10/23 Uttalelse til regnskapet for 2022 – For Sauda KF
11/23 Referat- og orienteringssaker 11.05.23

12/23 Godkjenning av protokoll 11.05.23
13/23 Orientering fra kommunedirektøren om «Oppvekst – trygg skolehverdag»
14/23 Kontrollarbeidet i kommunen - budsjettforslag for 2024
15/23 Evaluering av utvalget sitt arbeid for perioden 2019 – 2023
16/23 Referat- og orienteringssaker 07.09.23

17/23 Godkjenning av protokoll 07.09.23
18/23 Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver
19/23 Oppfølging av rapport «Innkjøp – kontraktsinngåelser og oppfølging»
20/23 Revisors egenerklæring for 2023
21/23 Orientering om revisjonsstrategi og forenklet etterlevelseskontroll 2023
22/23 Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurderinger og plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2023 - 2027 for Sauda kommune
23/23 Forslag til møteplan for 2024
24/23 Referat- og orienteringssaker 16.11.23

SAUDA KOMMUNE Saksframlegg

SAKSGANG		
Utvalg	**Møtedato**	**Saksnummer**
Kontrollutvalget	15.02.24	**05/24**
Saksansvarlig		**Arkivkode**
Sjur Hatlen		033

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER

Sekretariatet sitt forslag til vedtak:

Referatsakene 1 – 9 blir tatt til orientering.

Sauda kontrollutvalg ber kommunedirektøren om en skriftlig orientering til neste møte på følgende spørsmål:

1. Hva er kommunedirektørens rutine og prosedyre for å kvalitetssikre økonomiplanen slik at feil og mangler enten unngås eller avdekkes før de kommer til politisk behandling?

2. Hvordan jobber kommunedirektøren med å finne de grunnleggende årsakene til feil og mangler og iverksette korrigerende tiltak slik at samme type feil ikke skjer igjen? Hva er rutiner og prosedyre for å følge opp slike kvalitetsavvik?

Saksvedlegg:

01. Innspill/spørsmål knyttet til kommunestyrets behandling av økonomiplan – fra utvalgsleder
02. Statusrapport pr. februar 2024
03. Kst. vedtak 13.12.23, sak 92/23 – oppfølging av revisjonsrapport «Innkjøp-kontraktsinngåelser og oppfølging»
04. Tertialrapport pr. 31.12.23 fra Rogaland Revisjon IKS
05. Regnskapsrapport – utgifter til kontroll og tilsyn 2023
06. Dagskonferansen i Sandnes 18.01.24 – oppsummering
07. Invitasjon til FKT sin fagkonferanse på Gardermoen 4. – 5. juni
08. Statsforvalteren i Rogaland - Informasjon om statlige tilsyn med kommunene i 2024
09. Tilsynsrapport fra Arbeidstilsynet 23.01.24

Saksorientering:
Sakene blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering.

Pkt. 1 Innspill/spørsmål knyttet til kommunestyrets behandling av økonomiplan – fra utvalgsleder

I tilknytning til kommunestyrets behandling av budsjettet og økonomiplan i desember 2023 har utvalgsleder laget et notat og formulert to spørsmål, som han mener utvalget bør diskutere.

Utvalgsleder har i notatet påpekt avvik/mangler i økonomiplanen. Han ønsker at utvalget følger dette opp ved å be kommunedirektøren svare på to spørsmål om kvalitetssikring til neste møte.

Sekretariatet mener det vil være nyttig for utvalget å få en orientering om kvalitetssikring/ internkontroll fra kommunedirektøren. I maimøtet skal utvalget behandle kommunens årsregnskap, samtidig som kommunens årsberetning blir lagt fram. I årsberetningen skal det fremgå hvordan kommunen organiserer sin internkontroll. Det vil derfor være en god anledning for utvalget til å se dette i en sammenheng.

Utvalgsmedlemmene må diskutere om de ønsker å be kommunedirektøren om en skriftlig tilbakemelding på spørsmålene utvalgsleder har formulert. Utvalget kan eventuelt gjøre endringer/tilføyinger til spørsmålene.

Aksdal, 08.02.24

Sjur Hatlen
Rådgiver/utvalgssekretær

Sak 106/23 økonomiplan - observerte avvik, læring og forbedring av rutiner:

I budsjettprosessen ble det avdekket avvik knyttet til:

- Etablering av minnelund ført som driftsbudsjettet - skal være investering.
- Ansvar 4401 Næringsengasjement – bruk av fond konsesjonskraft. Lønnsmidler knyttet til næringsengasjement er oppført på feil sted i budsjettet.
- Forslag til vedtak i økonomiplanen – beløp overskudd/avsetning til disposisjonsfond. Feil beløp oppført i forslag til vedtak.
- Økonomiplanvedtaket – total netto rammer er **inklusiv** avsetning/forbruk fond.

Kommentarer til siste kulepunkt:

Netto rammer i vedtaket er **inklusiv** avsetning/forbruk av fond. Noe helt nytt, det er uklart hva som er årsaken til endringen. Dette er ikke forklart eller informert om i budsjett-prosessen. Vedtaket i økonomiplanen er feil. Det er benyttet netto rammer **inklusiv** avsetning og forbruk av fond, men i vedtaket står det motsatt: *Nettorammene er inklusive avskrivingar og kalkulatorisk kostnad (VAR), men eksklusiv avsetning til, og forbruk av fond.*

Kommunedirektøren skriver (svar på spørsmål) til gruppelederne, at (i) forslag til vedtak skulle ordene «**men eksklusiv**» vært tatt bort: I vedtaket skulle det ha stått «*Nettorammene er inklusive avskrivinger og kalkulatorisk kostnad (VAR), ~~men eksklusiv~~ avsetning til, og forbruk av fond*.».

Men om ordene «**men eksklusiv**» fjernes, er vedtaket da korrekt? Vedtaket skal være i overensstemmelse med Forskrift om økonomiplan § 5-4 andre ledd: *Bevilgningene til de enkelte budsjettområdene i økonomiplanens driftsdel og driftsbudsjettet skal stilles opp i samsvar med det som er bestemt av det organet som har budsjettmyndigheten. Nettosummen av bevilgningene skal tilsvare beløpet på post 6 i oppstillingen etter første ledd.*

Sammendrag

I økonomiplanen er det observert flere avvik. Planen må korrigeres, slik at det blir i tråd med det som var hensikten fra det politiske flertallet i kommunen.

Kommunedirektøren skriver at han vil rette opp feilene i egen sak eller i tertialrapport 2024. Det er viktig at feil og mangler forklares for de folkevalgte slik at de forstår hva som har skjedd.

Ut fra et kontrollutvalg-perspektiv er det ikke det viktigste i seg selv å påvise feil og mangler. Formålet er først og fremst å finne årsakene til avvikene slik at det kan skje læring og forbedring. Dette er et grunnleggende krav som pålegges alle kommuner gjennom plikt til internkontroll- og kontinuerlig forbedring.

Følgende spørsmål ønsker kontrollutvalget skriftlig svar på:

- Hva er kommunedirektørens rutine og prosedyre for å kvalitetssikre økonomiplanen slik at feil og mangler enten unngås eller avdekkes før de kommer til politisk behandling?
- Hvordan jobber kommunedirektøren med å finne de grunnleggende årsakene til feil og mangler og iverksette korrigerende tiltak slik at samme type feil ikke skjer igjen? Hva er rutiner og prosedyre for å følge opp slike kvalitetsavvik?

Kontrollutvalget - statusoversikt februar 2024

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
ROV-analyse og planer	16.11.23	115 timer	Prosjektmandat er utarbeidet	Våren 2024	
Andre saker					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Innkjøp-kontraktsinngåelser/ oppfølging	27.01.22	10.11.22	29.03.23	16.11.23/ 13.12.23	Ny oppf. i mai 2024
Andre saker					

Avslutta prosjekter

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av KST	Fulgt opp KU/KST	Merknader
Plan for forvaltnings-revisjon og eierskaps-kontroll	21.11.19	10.09.20	21.10.20		
Risiko- og vesentlighetsvurderinger	21.11.19	10.09.20	21.10.20		
Personalpolitikk og ansettelser	11.02.21	09.09.21	20.10.21	12.05.22/ 15.06.22	
Kvalitet på opplæringa i skulen	12.11.18	06.05.19	19.06.19	10.09.20/ 21.10.20	
Kvalitet/effektivitet i pleie og omsorg	13.11.17	07.05.18	19.09.18	06.05.19/ 19.06.19	
Økonomistyring	14.11.16	15.05.17	21.06.17	12.11.18/ 12.12.18	

Orienteringer

07.05.24	helse og omsorg
26.09.24	næring og samfunn
21.11.24	oppvekst og kultur
1. møte 2025	administrasjonen
2. møte 2025	
3. møte 2025	

Sauda kommune

Haugaland Kontrollutvalgssekretariat Iks
Postboks 57
5575 Aksdal

Dato	Saksbehandler	Vår ref.	Deres ref.
15.12.2023	Kathrine Fristad	16/1179 - 245	

VEDTAK I SAK 092/23 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - «INNKJØP- KONTRAKTSINNGÅELSER OG OPPFØLGING»

Vedlagt følger vedtak i sak 092/23, samt tilhørende sakspapirer.

Vedtak:
Sauda kommunestyre tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten «Innkjøp- kontraktsinngåelser og oppfølging» til orientering. Sauda kommunestyret ønsker en ny oppdatering om ca. 6 måneder med hensyn til hvordan skisserte forslag til nye og endrete rutiner, regelverk, prosesser og prosedyrer blir fulgt opp i praksis.

Enstemmig vedtatt

Vennlig hilsen
Kathrine Fristad
Spesialkonsulent

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
092/2023	Kommunestyret	PS	13.12.2023

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Kathrine Fristad	K1-033	16/1179

OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT - «INNKJØP- KONTRAKTSINNGÅELSER OG OPPFØLGING»

Forslag til vedtak

Sauda kommunestyre tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten «Innkjøp- kontraktsinngåelser og oppfølging» til orientering.

Kommunestyret - 092/2023

KOM - behandling
Tillegg fra kontrollutvalget - falt ut i sakspapir, foreslått av Vegard Thise,
Sauda kommunestyret ønsker en ny oppdatering om ca. 6 måneder med hensyn til hvordan skisserte forslag til nye og endrete rutiner, regelverk, prosesser og prosedyrer blir fulgt opp i praksis.

Følgende medlemmer tok ordet i saken:
Alan G. Jeff Thompson, Sv
Lillian Nordengen, Sp

KOM - vedtak:

Sauda kommunestyre tar kommunedirektørens tilbakemelding om oppfølging av revisjonsrapporten «Innkjøp- kontraktsinngåelser og oppfølging» til orientering.
Sauda kommunestyret ønsker en ny oppdatering om ca. 6 måneder med hensyn til hvordan skisserte forslag til nye og endrete rutiner, regelverk, prosesser og prosedyrer blir fulgt opp i praksis.

Enstemmig vedtatt

Vedlegg:
Sak 19-23 Oppfølging av rapport Innkjøp

Særutskrift sak 19-23
Oppfølging av kommunestyrets vedtak vedrørende forvaltningsrevisjon

Saksorientering

Kommunestyret vedtok i møtet 29.03.23, sak 18/23 følgende:

1. Sauda kommunestyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Innkjøp-kontraktsinngåelser og oppfølging» til orientering.
2. Rapporten oversendes kommunedirektøren for videre oppfølging av rapportens 6 anbefalinger.
3. Kommunedirektøren gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalget om oppfølging av kommunestyrets vedtak innen ca. 6 måneder.

Rapporten ble utarbeidet vår/høst 2022, og kontrollutvalget behandlet rapporten i møtet 10.11.22.

Basert på revisjonens observasjoner og vurderinger i forbindelse med forvaltningsrevisjonen, anbefalte revisjonen følgende tiltak:

1. *Sikre tilfredsstillande rutinar tilknytt planlegging av investeringar som blir etterlevd.*
   a. Det bør gjennomførast ein behovsanalyse i forkant av alle prosjekt.
   b. Kostnadsestimata bør kvalitetssikrast av ein utan budsjettansvar.
   c. Saksframlegg må gje grunnlag for å vurdera ulike alternativ.
   d. Det bør koma tydeleg fram i budsjetta kva analysane byggjer på, og eventuelle risikoar og uvisse bør vera synleggjort.
2. *Konkrete investeringsprosjekt må være tilstrekkeleg utgreia før dei blir lagt inn i økonomiplanen.*
3. *Sikra tilfredsstillande rutinar for signering og arkivering av kontrakt i alle innkjøp.*
4. *Innføra rutinar for å sikra at det blir innhenta skatteattest i samsvar med lovkrav.*
5. *Utarbeide ein oversikt som formaliserer eigarskap og ansvar for oppfølging av kvar enkelt kontrakt som kommunen har inngått.*

Innføra rutinar for kontraktsoppfølging, kor mellom anna rutinar tilknytt rammeavtalar og kontroll av seriøsitetskrav og inngår.

Oppfølging/tilbakemelding

Kommunedirektøren har i vedlagte brev datert 30.10.23 gitt tilbakemelding på status for oppfølging av rapporten og hvordan anbefalingene har blitt fulgt opp. I brevet har kommunedirektøren punktvis gjort rede for oppfølgingen.

Kommunedirektøren skriver blant annet følgende:

«Kommunedirektøren ser at revisjonsrapporten i all hovedsak er basert på rådhusprosjektet. Det er ikke et representativt prosjekt. Svært mange av våre prosjekter drives på ramme.

Derimot har kommunedirektøren som følge av prosessen med oppfølging av

revisjonsrapporten sett at det ikke er en enhetlig tilnærming til prosjektstyring, og at man i varierende grad benytter de prosjektstyringsverktøyene som kommunen har anskaffet. På dette området har kommunedirektøren hatt en prosess knyttet til prosjektstyring, og fra og med 1.1.24 innført pålegg om å benytte Prosjektportalen.»

Sekretariatets kommentarer

I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon, tilligger det kontrollutvalget å se til at kommunedirektøren følger opp rapporter. Dette skal sikre at kontroll og tilsyn får effekt og bidra til forbedring. Utvalget skal gi rapport til kommunestyret hvordan merknadene er fulgt opp.

Det er praksis for at administrasjonen møter i utvalget og orienterer om oppfølgingen, i tillegg til skriftlig oversendelse.

Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfellet, da dette er kommunedirektørens ansvar.
Sekretariatet mener administrasjonen viser at de har fulgt opp anbefalingene på en god måte, men utvalget må selv ta stilling til om det er ønskelig med videre oppfølging.
Aksdal, 09.11.23

Sauda, den 23.11.2023
Vegard Thise, kommunedirektør

SAUDA KOMMUNE
Perioderapportering 31.12.2023

	Måned													Tot. sum
Kunde	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**Tot. timer**	**eks mva**
Regnskapsrevisjon	27	63	27	15	15	31	1	54	37	19	40	24	353	391 275
Bekreftelse/attestasjoner	13	5	8	6	5	9		10	8	1	6	2	72	80 198
Kontrollutvalg		2			7				6		6		21	22 755
Rådgivning									1		4	1	6	6 660
Forvaltningsrevisjon	4	1	1				3		1				8	9 158
Total sum	44	70	36	21	26	40	4	64	53	20	56	27	460	510 045

SAUDA	FR	RR	ATT	KU	RÅD	TOTALT	SUM
B 2021	105	150	75	25		355	340 800
R 2021	7	177	59	27	6	275	264 077
B 2022	250	300	150	50		750	795 000
R 2022	226	347	130	27	4	733	776 715
B 2023	250	300	150	50		750	832 500
R 2023	8	353	72	21	6	460	510 045
B 2024	250	300	150	50		750	873 750

Budsjett 2024:
Budsjett fra tidligere år er videreført. Timeprisen økes med kr 55,- for 2023 slik at timepris blir kr 1 165,- + mva for kommuner og kr 1 220,- + mva for andre.

Forbruk 2023:
I regnskapsrevisjonen er årsoppgjør og FEK for 2022, samt planlegging for revisjonen for 2023 gjennomført. Interimsrevisjonen for 2023 er tilnærmet ferdigstilt. Det er utført attestasjon av mva-kompensasjonen for seks terminer og flere ulike særattestasjoner som bl.a tilskudd til ressurskrevende brukere, ALIS tilskudd, telling av antall PUH, spillemidler med mer. Revisjonsstrategi og risiko og vesentlighetsvurdering for FEK er presentert for KU.

Mandat til forvaltningsrevisjon *Oppfølging av politiske vedtak* er levert, men ikke vedtatt. Utarbeidelse av *Risiko- og vesentlighetsvurdering* er påbegynt.

Ansvar	Hovedart 1	Hovedart	Kostraart	Art	Funksjon	Budsjett periode 2023	Regnskap periode 2023	Avvik kr	Årsbudsjett 2023	Avvik % av tot bud
1230	Revisjon/kontrollutvalg									
	0	Sum Lønn og sosiale utgifter				6 000,00	8 669,63	-2 669,63	6 000,00	144,49
		08	Godtgjørelse politikere, Introstønad,kvalifiseringsstønad			5 000,00	7 838,72	-2 838,72	5 000,00	156,77
		09	Pensjonsinnskudd arb.g.andel og arbeidsgiveravgift			1 000,00	830,91	169,09	1 000,00	83,09
	1	Sum Kjøp av varer og tjenester				37 363,00	4 225,00	33 138,00	37 363,00	11,31
		10	Kontormateriell og undervisningsmateriell			0,00	525,00	-525,00	0,00	0,00
		14	Annonse, reklame, informasjon			1 035,00	0,00	1 035,00	1 035,00	0,00
		15	Opplæring og kurs			20 079,00	0,00	20 079,00	20 079,00	0,00
		16	Utg. og godtgj. for reiser, diett, bil			12 420,00	0,00	12 420,00	12 420,00	0,00
		19	Leie av lokale/grunn, avgifter,gebyrer, lisenser o.l.			3 829,00	3 700,00	129,00	3 829,00	96,63
	3	Sum Kjøp erstatter tjenesteproduksjon				1 035 500,00	202 800,00	832 700,00	1 035 500,00	19,58
		35	Kjøp fra kommuner			1 035 500,00	0,00	1 035 500,00	1 035 500,00	0,00
		38	Kjøp fra foretak og bedr. i egen kommune			0,00	202 800,00	-202 800,00	0,00	0,00
	4	Sum Overføring fra kommune				270 000,00	127 095,20	142 904,80	270 000,00	47,07
		42	Moms generell momskompensasjonsordning			270 000,00	127 095,20	142 904,80	270 000,00	47,07
	6	Sum Salgsinntekter				-25 874,00	0,00	-25 874,00	-25 874,00	0,00
		62	Annet salg utenfor avg.området			-25 874,00	0,00	-25 874,00	-25 874,00	0,00
						2 645 978,00	685 579,66	1 960 398,34	2 645 978,00	

Konferanse 2024 for kontrollutvalgene

Tema for årets konferanse er **KONTROLLUTVALGETS ROLLE OG OPPGAVER**.

Quality Hotel Residence, Sandnes

18. januar 2024

PROGRAM

09:00	**Mingling og registrering fra kl 9.15 – 10.00**
10:00	**Velkommen** *Carine Jøssang – daglig leder Rogaland Kontrollutvalgssekretariat*
10:05	**Ny i kontrollutvalget** Rogaland Kontrollutvalgssekretariat
10:30	**Hvordan håndtere henvendelser til kontrollutvalget?** **Inklusive Caseoppgaver og benstrekk** Solveig Kvamme, Rådgiver, Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS
11.45	**Lunsj**
12:45	**Habilitet, regnskap og regnskapsrevisjon** Rune Haukaas, Rogaland Revisjon IKS
13:45	**Pause**
13:55	**Forvaltningsrevisjon – erfaringer fra revisor** Silje Nygård, leder av forvaltningsrevisjon, Rogaland Revisjon IKS
14:45	**Benstrekk**
14:50	**Samarbeidet mellom kontrollutvalget og kommunen** Knut Underbakke, Kommunedirektør Sola kommune Janne Stangeland Rege, Ordfører Sola kommune
15:30	**Avslutning og vel hjem**

Pris **kr 1400.-** pr. person **Påmelding innen 20. desember 2023**

VELKOMMEN!

Fagkonferansen for kontrollutvalg 4. juni – 5. juni 2024

I 2024 arrangeres fagkonferansen 4. juni – 5. juni på Quality Airport Hotel, Gardermoen

Målgruppe

Ledere og medlemmer av kontrollutvalg, kontrollutvalgssekretærer, ordførere, kommunedirektører og ellers alle med interesse for kontrollarbeid i kommunal sektor.

Programmet

Program (pdf) legges ut senere

Kontrollutvalget – roller og samspill

Mange er ferske i kontrollutvalget og de trenger kunnskap om utvalgets rolle og hvordan utvalget skal opptre i samspill med andre aktører som har ansvar for kontroll i kommunene. Vi inviterer representanter fra både kontrollutvalg og revisjon, ordfører og kommunedirektør til samtale og refleksjon rundt tema «Kontrollutvalget – roller og samspill».

Habilitet og tillit

Høsten 2023 har nyhetsbildet vært preget av ulike habilitetssaker og spørsmål om innsideinformasjon. Hvordan påvirkes tilliten til politikerne av dette? Er det grunn til å se nærmere på tilsvarende problemstillinger i lokalpolitikken?

Henvendelser og varsling

Kontrollutvalget kan erfare å ta imot henvendelser om mer eller mindre konkrete kritikkverdige forhold. Hvordan skal kontrollutvalget håndtere slike henvendelser? Og hva med varsling – har kontrollutvalget noe med det å gjøre?

Økonomisk bærekraft

Har kommunen din en bærekraftig økonomi? Hvordan kan kontrollutvalget finne ut det? Har kontrollutvalget et ansvar her?

Vi vil også vise fram gode eksempler på forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Deltakeravgift: Medlemmmer kr. 7 900, andre kr. 8 400

Påmeldingsfrist: 29. april

Statsforvalteren i Rogaland

Vår dato: 13.12.2023
Vår ref: 2023/14292
Deres dato: «RefDato»
Deres ref: «Ref»

«Mottakernavn»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»
«Kontakt»

Kontakt saksbehandler
Lone Merethe Solheim, 51 56 87 68

Informasjon om statlige tilsyn med kommunene og fylkeskommunen i Rogaland 2024

Statsforvalteren i Rogaland har samordnet planlagte tilsyn med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Arkivverket, Kartverket og planlagte forvaltningsrevisjoner, så langt som disse er planlagt medio desember 2023.

Kommunen kan sjekke hvilke tilsyn som er under planlegging i sin kommune, i den nasjonale tilsynskalenderen: https://tilsynskalender.statsforvalteren.no/

Statsforvalteren har også i 2023 arbeidet med videreutvikling av Nasjonal tilsynskalender for å gjøre det enklere å hente ut informasjon og registrere tilsyn og forvaltningsrevisjoner.

Dialogen mellom kommuner og Statsforvalteren om planar for tilsyn vil skje utenfor Tilsynskalenderen, via e-post, telefon og i avtalte møter.

Kommuner som ønsker en samtale med Statsforvalteren om prioritering og gjennomføring av tilsyn for 2024, kan ta kontakt med assisterende statsforvalter Lone Merethe Solheim, lone.solheim@statsforvalteren.no innen 12. januar. Etter dette vil Statsforvalteren godkjenne de planlagte tilsynene og de vil få status som «samordnet» i kalenderen.

Det er de planlagte tilsynene som inngår i Tilsynskalenderen. Oversikten omfatter ikke uanmeldte tilsyn eller hendelsesbaserte tilsyn

Arbeidstilsynet planlegger tilsyn med Helse – og omsorgsinstitusjoner og grunnskolen. Hovedtema er muskel – skjelett og psykiske plager.

Det vil sannsynligvis også bli gjennomført noen gjenstående tilsyn med arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

Erfaringsmessig vil det bli gjennomført hendelsesbaserte tilsyn på bakgrunn av ulykker, legers melding om arbeidsrelatert sykdom og alvorlige tips/varsler.

Arbeidstilsynet har også en pågående veiledningskampanje med tema vold – og trusler i undervisningssektoren. Det er ikke på nåværende tidspunkt bestemt hvilke kommuner som vil få tilbud om slik veiledning.

Mattilsynet vil i 2024 fortsette arbeidet med leveringssikkerheten på drikkevann. Det vil bli gjennomført tilsyn med flere av vannverkene i Rogaland. Dato for tilsynene blir lagt inn i kalenderen etter hvert som det blir bestemt. Vannverkstilsyn er som hovedregel alltid avtalt på forhånd.

Kartverket utfører to typer tilsyn. Dette er dokumenttilsyn og systemtilsyn. Ved valg av kommuner trekker Kartverket ut kommuner basert på folketall og fylkesvis fordeling. I tillegg vil kommuner som har vært involvert i kommunesammenslåing være prioritert når Kartverket veger kommuner for systemtilsyn. I Rogaland legger Kartverket opp til at det blir gjennomført matrikkellovtilsyn med to kommuner i 2024. Tilsynene blir gjennomført som dokumenttilsyn første halvdel av 2024.

Arkivverket fører tilsyn med forsvarlig arkivhold og dokumentasjonsforvaltning i offentlig sektor. Dette inkluderer aller faser i arkivene sine liv – fra dokumentfangst og arkivdanning i daglig arkiv, til langtidslagring i arkivdepot. Det er planlagt tilsyn med en kommune i Rogaland i 2024. Nærmere informasjon om tilsynsvirksomheten finner en på arkivverket.no.

Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap har på tidspunktet for dette brevet ikke valgt ut tilsynsobjekt for 2024, men har meldt fra til Statsforvalteren at de eventuelt tilpasser tidspunkt for tilsyn dersom det skulle være nødvendig av hensyn til samordning.

Statsforvalteren sine tilsyn:

Helse, sosial og barnevernsområdet: De siste årene har vi sett økte mat- og strømpriser og en stadig økning i rentenivået. Dette påvirker den økonomiske situasjonen for mange. Utsatte grupper som de med lavinntekt og vanskelige levekår blir rammet hardest. Nav-kontoret skal gi opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse og forebygge sosiale problemer, og økonomisk rådgivning er en del av denne plikten. Det skal gjennomføres et landsomfattende tilsyn med Nav- kontorene sitt ansvar for å tilby tjenesten økonomisk rådgivning til personer som er i en krevende økonomisk situasjon.

Helsetilsynet vedtok våren 2023 å gjennomføre landsomfattende tilsyn med helse- og omsorgstjenester til eldre. «Eldresatsingen» omfatter i første omgang tilsynsaktiviteter i kommunale helse- og omsorgstjenester til eldre over 65 år. Eksempler på aktuelle tema for tilsynsmyndighetene er: tjenester i hjemmet, samhandling og samarbeid mellom tjenester, ulike sider ved ivaretakelse av grunnleggende behov, og hvordan tjenestene jobber med problematikk knyttet til vold og overgrep mot eldre. Statsforvalteren vil føre tilsyn med kommunen sin oppfølging av eldre som har medisindispenser. I tillegg skal det føres tilsyn med kommunen sitt arbeid med å forebygge og følge opp vold og overgrep i sykehjem.

På barnevernsområdet er temaet for tilsynsaktiviteten i 2024 barnevernets undersøkelsesarbeid. Dette blir en oppfølging av tidligere landsomfattende tilsyn med undersøkelsesarbeidet og skal rette søkelyset på styring, ledelse og forbedringsarbeid. Tilsynsaktiviteten vil være noe annet enn et tradisjonelt landsomfattende tilsyn utført som systemrevisjoner i særlig risikoutsatte barneverntjenester. Aktiviteten skal tilbys alle tjenestene og skal særlig rette oppmerksomheten mot forbedringsarbeid i barneverntjenestene.

Statsforvalteren vil gjennomføre tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap i tre kommuner i 2024. Tilsynet vil gjennomføres i samarbeid mellom beredskapsstaben og helse-, sosial- og barnevernavdelinga. Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap og Helsetilsynet har laget en veileder for felles tilsyn; https://www.dsb.no/globalassets/dokumenter/risiko-sarbarhet-og-beredskap/pdf-er/veilederfor-felles-tilsyn-med-kommunal-beredskapsplikt-og-helseberedskap.pdf

Statsforvalteren vil ta hensyn til veilederen, men vil gjøre noen tilpassinger og velge ut hvilke områder innen helseberedskap vi skal ha tilsyn i tillegg til tilsynet med kommunal beredskapsplikt. Det vil bil invitert til felles veiledningsmøte for de kommunen som skal få tilsyn, så vi kan gi informasjon om tilsynet og involvere kommunen i forkant av at tilsynet blir gjennomført.

Statsforvalterens utdanningsavdeling vil i 2024 gjennomføre felles nasjonalt tilsyn (FNT) med skolemiljø og kommunene sin internkontroll, og med spesialundervisning/ spesialpedagogisk hjelp og kommunene sin internkontroll. Vi vil også føre tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet, særskilt språkopplæring, og fylkeskommunen sin eksamensgjennomføring. I tillegg vil vi gjennomføre tilsyn med kommunene sine oppgaver etter integreringslova. Før vi innhenter dokumentasjon og intervjuer sentralt plasserte personer, gjennomfører vi et åpningsmøte. Her ønsker vi ei brei involvering, og målsettinga er at tilsynsteamet blir godt forstått i kommunen.

Statsforvalterens landbruksavdeling vil gjennomføre forvaltningskontroll av tilskuddsordningene på landbruksområdet i utvalget kommuner. Vi vil ha felles digitalt åpningsmøte i mars med de kommunene som blir, kontrollerte i 2024. Kontrollen vil bli gjennomført med en kombinasjon av dokumentkontroll og digitale intervju med saksbehandlerne i kommunen. Sluttmøte vil bli et fysisk møte ute i kommunen.

Statsforvalterens miljøvernavdeling skal i 2024 gjennomføre en felles nasjonal tilsynsaksjon i regi av Miljødirektoratet som omhandler kommunens plikter som forsøplingsmyndighet. Kommunens myndighet i forsøplingssaker er gitt i forurensningsloven og i rundskriv T-5/98. I forsøplingssaker (jf. forurensingsloven §28) har kommunen myndighet til å pålegge den ansvarlige å:

- rydde opp og fjerne avfall og brukte gjenstander
- sende inn nødvendige opplysninger eller gjøre undersøkelser
- betale tvangsmulkt dersom avfallet ikke fjernes innen gitt frist
- betale refusjon for opprydningsarbeid utført av kommunen

Kommunetilsynet vil kunne bidra til å gi en bedre oversikt over forvaltningen knyttet til miljøutfordringene, og skal bidra til å bedre praksisen relatert til de aktuelle temaene for tilsynet.

Tilsynet vil bli gjennomført som en dokumentkontroll i perioden mellom april - september 2024.

Tilsynskalenderen er også samordnet med lederne for kontrollutvalgssekretariatene og i kontrollutvalgets årsplan fremkommer det hvilke bestillinger som er bestilt og hvilke områder det vil være behov for at administrasjonen stiller ressurser tilgjengelig for revisjonen.

Dette fremkommer også av kontrollutvalgets fortløpende statusoversikt.

I tillegg gjennomføres det nå er risiko og vesentlighetsvurdering (ROV) i alle kommunene. Det er en dialog mellom revisjonen og administrasjonen i den enkelte kommune.

Denne ROVen vil sammen med innspill fra gruppeledere, tillitsvalgte m.fl gi kontrollutvalget et vurderingsgrunnlag til hvilke områder de bør prioritere inn i Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll som skal være gjeldene for perioden 2024 – 2028.

Med hilsen

Bent Høie (e.f.)
statsforvalter

Lone Merethe Solheim
ass. statsforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Adresseliste:

Eigersund kommune	Postboks 580	4379	Egersund
Sandnes kommune	Postboks 583	4305	Sandnes
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	Vikeså
Bokn kommune	Boknatun	5561	Bokn
Gjesdal kommune	Rettedalen 1	4330	Ålgård
Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	Haugesund
Hjelmeland kommune	Vågavegen 116	4130	Hjelmeland
Hå kommune	Rådhusgata 8	4360	VARHAUG
Karmøy kommune	Postboks 167	4291	KOPERVIK
Klepp kommune	Postboks 25	4358	Kleppe
Kvitsøy kommune	Kommunehusveien 6	4180	Kvitsøy
Lund kommune	Moiveien 9	4460	Moi
Randaberg kommune	Pb 40	4096	Randaberg
Sauda kommune	Postboks 44	4201	Sauda
Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	Hauge I Dalane
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger
Strand kommune	Postboks 115	4126	Jørpeland
Suldal kommune	Eidsvegen 7	4230	Sand
Time kommune	Postboks 38	4349	Bryne
Tysvær kommune	Postboks 94	5575	Aksdal
Utsira kommune	Postboks 63	5547	Utsira
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	Ølen
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger

Arbeidstilsynet

45

VÅR DATO
23.01.2024

VÅR REFERANSE
2023/58609

DERES REFERANSE

VÅR SAKSBEHANDLER
Anne Kristine Holstad, tlf. 92229408

SAUDA KOMMUNE
Postboks 44
4201 SAUDA

Orgnr 964979367

Tilsynsrapport for SAUDA KOMMUNE org.nr. 964979367

Vi viser til tilsyn med SAUDA KOMMUNE ADMINISTRASJON org.nr. 874617202 (underenhet)

Sted:	Digitalt tilsyn
Når:	22.01.2024
Til stede fra dere:	Roger Birkeland (kommunalsjef næring, samfunn og kultur (deler av tilsynet)), Siv Turid Valskår (hovedverneombud) og Kristian Landro (prosjektleder bygg)
Til stede fra Arbeidstilsynet:	Anne Kristine Holstad (seniorinspektør) og Anne Orheim (seniorinspektør)

I tilsynet fant vi forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Her er en oversikt over Arbeidstilsynets reaksjoner i saken.

#	Reaksjon	Status	Frist
1	Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - kontraktsvilkår	Varslet	**15.03.2024**
2	Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - kontroll	Varslet	**15.03.2024**

Forklaring til kolonnen «status»

Varslet: Betyr at dere har mulighet til å kommentere eller gi opplysninger vi bør vurdere, før vi fatter et vedtak. Fristen for å gi slike kommentarer finner dere lenger nede i brevet.

Oppsummering av tilsynet

Hensikten med tilsynet var å kontrollere om offentlig oppdragsgiver bidrar til at arbeidstakere i virksomheter som utfører tjenester og bygge- og anleggsarbeider på vegne av det offentlige, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter eller landsomfattende tariffavtaler.

I forkant av tilsynet ba vi om å få tilsendt dokumentasjon knyttet til tema tilsyn. Vi mottok etterspurt dokumentasjon 12.1.2024.

Tilsynet ble innledet ved at vi gjennomgikk en presentasjon for å veilede om kravene i forskrift om lønns- og arbeidsvilkår m.v. i offentlige kontrakter. Presentasjonen ble delt med deltakerne i etterkant av tilsynet.

Vi mottok en rammeavtale for helsevikarer gjeldende for 2017- 2019 og et konkurransegrunnlag og tre kontrakter (rammeavtaler) for tømrer og snekkerarbeid gjeldende for 2017-2019.

Både konkurransegrunnlaget og kontraktene vi har mottatt inneholder det de skal i henhold til den da gjeldende forskrift om lønns og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

I både konkurransegrunnlag og kontrakter henvises det til innkjøpsvilkår av varer og tjenester for Sauda kommune av 2015. Disse inneholder krav om at ansatte hos leverandør og eventuelle underleverandører skal ha lønns- og arbeidsvilkår i samsvar med allmenngjort tariffavtale eller landsomfattende tariffavtale for aktuell bransje. Det fremkommer også at leverandører og eventuelle underleverandører, på forespørsel skal dokumentere at krav til lønns- og arbeidsvilkår er oppfylt. Det fremkommer videre at det vil bli iverksatt sanksjoner dersom kommunen avdekker brudd på kravene.

I tilsynet fortalte dere at innkjøpsvilkårene til Sauda kommune alltid er en del av både konkurransegrunnlag og kontrakter. Disse var ikke oppdatert med nye endringer som kom fra 1.1.2024.

De nye kravene omfatter at offentlige oppdragsgivere stiller krav og følger opp:

- obligatorisk tjenestepensjon
- HMS-kort
- språkferdigheter og informasjonsplikt

Krav om obligatorisk tjenestepensjon (OTP) og krav om HMS-kort gjelder bare for kontrakter der leverandøren skal utføre bygge- eller anleggsarbeider eller renholdstjenester som er omfattet av CPV-kode 90910000 (rengjøring). Krav om informasjonsplikt og språkferdigheter gjelder bare der leverandøren skal utføre bygge- og anleggsarbeider.

Se også veilederen på anskaffelser.no for mer informasjon og tilgang til ulike maler og verktøy.

Du kan også lese mer om dette på arbeidstilsynet.no.

På bakgrunn av det vi har mottatt av dokumentasjon og det dere fortalte i tilsynet varsler vi dere to pålegg, om innhold i kontrakter og rutiner for og gjennomføring av kontroll av lønns og arbeidsvilkår m.v.

Varsel om pålegg

Dette er et varsel om at Arbeidstilsynet kommer til å gi SAUDA KOMMUNE pålegg om å rette opp forhold som ikke er i samsvar med regelverket. Før vi vedtar pålegg, har dere rett til å kommentere saken.

Gi oss skriftlig tilbakemelding innen 12.02.2024 hvis dere mener at beskrivelsen nedenfor ikke er korrekt, eller hvis dere har kommentarer til de påleggene vi varsler og de fristene vi har satt. Etter denne datoen kan vi vedta pålegg.

Send oss tilbakemeldingen via eDialog. Oppgi referansenummer 2023/58609.

#1 Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - kontraktsvilkår

Oppdragsgiver skal i kontraktene ta inn kontraktsvilkår som fremgår av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår § 5 og § 6 første og andre ledd.

Innen 15.03.2024 må dere sende oss:

- Utkast til kontrakt hvor det fremgår at det er tatt inn kontraktsvilkår i samsvar med forskrift om lønns og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter § 5 og § 6 første og andre ledd

Dette står i regelverket:

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at forskrift om lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt

Forskriften får anvendelse på tildeling av tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter som er lik eller overstiger 1,3 million kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter og 2,05 millioner kroner ekskl. mva. for andre oppdragsgivere

Nærings- og fiskeridepartementet kan endre disse terskelverdiene

§ 5b og § 5c får bare anvendelse for kontrakter der leverandøren skal utføre bygge- eller anleggsarbeider eller renholdstjenester som er omfattet av CPV-kode 90910000 (rengjøring).

§ 5d får bare anvendelse for kontrakter der leverandøren skal utføre bygge- eller anleggsarbeider.

Oppdragsgiver skal i sine kontrakter stille kontraktsvilkår om at ansatte og personer hos leverandører og underleverandører, som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår mv. i samsvar med kravene i § 5a til § 5d.

Oppdragsgiver skal i kontrakten kreve at leverandører og underleverandører på forespørsel må dokumentere at kontraktsvilkår i henhold til § 5a til § 5c er oppfylt.

Oppdragsgiver skal i kontrakten forbeholde seg retten til å gjennomføre nødvendige sanksjoner, dersom leverandører eller underleverandører ikke etterlever kontraktsvilkår i henhold til § 5a til § 5d eller dokumentasjonsplikten etter § 6 første ledd. Sanksjonen skal være egnet til å påvirke leverandøren eller underleverandøren til å oppfylle vilkårene.

Dette har vi funnet hos dere:

Vi har mottatt eksempler på eldre kontrakter innenfor helse og bygg som var i henhold til de forskriftskravene som da gjaldt.

Dere fortalte også at dere skal i gang med nye prosjekter som vil falle inn under forskriften, og at kontrakter med leverandører skal skrives i nær fremtid. I et av konkurransegrunnlagene vi har mottatt som gjelder rammeavtale for tømrer og snekkerarbeid, står det at kontraktsignering er 12.2.2024. I dette konkurransegrunnlaget vises det til Sauda kommune sine innkjøpsvilkår vedtatt i kommunestyre 24.3.2021.

Sauda kommune hadde på tidspunkt for tilsyn ikke sørget for at kontrakter som inngås i bygg og renhold fra 1.1.2024 også inneholder de nye kravene om HMS kort, OTP og informasjon og språk som nevnt over.

Dette er brudd på lov om offentlige anskaffelser § 6 tredje ledd og forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter §§ 4, 5 og 6 første ledd og andre ledd.

#2 Pålegg - Offentlig oppdragsgiver - kontroll

Oppdragsgiver skal gjennomføre nødvendig kontroll av om kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes.

Innen 15.03.2024 må dere sende oss:

- Sauda kommune sin rutine og beskrivelse av hvordan dere skal sikre at dere gjennomfører nødvendig risikovurdering og kontroll med lønns- og arbeidsvilkår i tjeneste og bygge- og anleggskontrakter som omfattes av forskriften
- Om Sauda kommune, på bakgrunn av en risikovurdering finner at dere som offentlig oppdragsgiver skal gjennomføre kontroll av nåværende kontrakter, skal vi ha dokumentasjon som viser at kontroll er gjennomført eller en forpliktende plan for kontroll.

Dette står i regelverket:

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at forskrift om lønns- og arbeidsvilkår blir overholdt.

Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår får anvendelse på tildeling av tjenestekontrakter og bygge- og anleggskontrakter som overstiger 1,3 millioner kroner ekskl. mva. for statlige myndigheter og 2,05 millioner ekskl. mva. for andre oppdragsgivere.

Oppdragsgiver skal gjennomføre nødvendig kontroll av om kravene til lønns- og arbeidsvilkår overholdes. Graden av kontroll kan tilpasses behovet i vedkommende bransje, geografiske område mv.

Dette har vi funnet hos dere:

I tilsynet fikk vi beskrevet at kommunen i all hovedsak har benyttet lokale og kjente leverandører til prosjekter som har falt inn under forskriften. Videre fikk vi beskrevet eksempler på kontroller dere hadde gjennomført av to leverandører på to ulike prosjekter. Kontrollene var igangsatt på bakgrunn av mistanker prosjektleder hadde fått om mulige brudd på kravene om lønns og arbeidsvilkår.

Dere fortalte at kommunen per i dag har et system eller en rutine for å sikre at det gjennomføres risikovurdering og deretter nødvendig kontroll av lønns- og arbeidsvilkår i løpende kontrakter som er omfattet av forskriften.

Vi vurderer derfor at kommunen ikke har tilstrekkelige rutiner og systemer som sikrer en systematisk tilnærming til risikovurdering og kontroll i alle nåværende og fremtidige kontrakter som faller under forskriften, og at dere må utarbeide en slik for å oppnå formålet med forskriften.

Dette er brudd på forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter §§ 4 og 7.

Send dokumenter eller kommentarer via eDialog

Bruk eDialog hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller for å svare på dette brevet. Husk å oppgi referansenummer 2023/58609. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/kontakt-oss/post/.

Gi informasjonen videre til verneombudet

Verneombudet skal gjøres kjent med vedtak fra Arbeidstilsynet (arbeidsmiljøloven § 18-6 (8)). Vi ber derfor om at du som arbeidsgiver gir en kopi av dette brevet til verneombudet. Hvis dere ikke har verneombud, skal du gi kopien til representanten for de ansatte.

Mer informasjon?

Dere finner informasjon om gangen i et tilsyn og reaksjonene vi kan gi, på arbeidstilsynet.no/om-oss/tilsyn/.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Ricke Mariel Spenning-Sletten
seksjonsleder

Anne Kristine Holstad
seniorinspektør

Dette brevet er elektronisk signert.

Kopi til:
SAUDA KOMMUNE ADMINISTRASJON, Postboks 44, 4201 SAUDA